

حيات

هيازه داماجيانه ... دنياه داها جرون حيات قاتالم ...
- عجه -

اداره مركزي :

آفكرمه ده ، استانبول جاده سنده آفكرمه
معارف امينلكي ياننده كي دائره

استانبول بوروسى :

استانبولده ، باب عالي جاده سنده ۸۷ نوروده
دائرة مخصوصه

نسخه سى هربرده ۱۰ غرور مشدر .

سنه لکي پوسته ايله ۵ ليرا .
(اجنبي مملكتلر ايچين ۵ دولار) .

ابونه واعلان ايشلري ايچين استانبول بوروسه
مراجعت ايديليز .

يازي ايشلرينك مرجعي آفكرمه مرئوسيدر .

صافي : ۴۱

آفكرمه ، ۸ ايلول ، ۱۹۲۷

۲ نجى جلد

مصاحبه :

ملى استحصال و معارف

قلاسيك اقتصاد كتابلرى طبيعت ، انسان سعي ، سرمايه اولمق اوزره اوچ استحصال عاملى صايارلر . ملى استحصالى آرتيرمق ايچون چاره لر آرامنى وظيفه سى جمله سندن كوره ن برحكومت ايچون بو اوچ عامل مواجهه سنده اتخاذ ايديله جك تدبيرلر واردر . بو تدبيرلر بالخاصه طبيعتدن استفاده يي اعظمى درجه يه كتيرمك ، انسان سعي نك استحصال قدرتي آرتيرمق مسئله سى اطرافنده دوزر . بوغايه يي استحصال ايچون لازم كلن شرائط ايچنده نقليات و شمندوفرلر مسئله سى سرمايه نك توزعى نه قادار اهميتلى ايسه مستحصلك قوتى آرتيراجق بيلكى يي تايمين ايله مك ده اوقادار مهمدر . اونك ايچون ملى اقتصاد سياستى ، ملى استحصالى آرتيرمق مسئله سى عيني زمانده برمعارف ايشيدر . اكر توركيه ده كي «طبيعت» ي علمى برصورتده بيلمه بورسه كز ، اكر مستحصل انسانلره سى قوتى آرتيراجق بيلكى و تربيه ويره مه بورسه كز چوق زمان بيك برفدا كارلقله باييلان نقليه واسطه لرى استحصال اوزرنده چوق آژئومه ويريير . بونك برچوق مثالى واردر . اسكيشهر - آفكرمه خطى چوق اسكيدنبرى موجوددر . فقط بو خط كذر كاهنده كي كوى حياتى هيچ دكيشديرمه مشدر . بروسه ولايتى استحصال اتى سوق ايدم جك يولدن بوسبتون محروم عدايديله مز . فقط كيم ديه بيلير كه بو ولايتك

طبيعى ثروتندن تماماً استفاده اولونمشدر ؟ واقعا بونده لوزان معاهده سيله قورتولديغمز اقتصادى قايتولا سيونلرك تاثيرى واردر . انجق مملكتك اقتصادى سويه سنك بو حالده قالماسنده هيچ شبهه ايديله مز كه عرفانسزلق مهم عامل اولمشدر ، حالآده مهم برماملدر .

اونك ايچيندر كه ملى استحصالى آرتيرمق مسئله سنك برجهه سى ده دولتك معارف وظيفه سنه دايا نير : مملكت طوپراغ نك علمى تدقيقى ، هر وطنداشه استحصال قدرتي آرتيراجق اصغرى بيلكى وقابليت ك ويرييله سى ، برمعارف ايشيدر . چوق زمان بو الك بسيط حقيقت ، اقتصاد ايشيله اوغراشان دائره لرى علاقه دار بيله ايتمه مشدر . آرى آرى مقصدلرله كتيريلن ايكي اجنبي متخصصى بو علاقه سزلقدن دويدقلى خبرتى بكا آچيقدن آچيغه سويله مشدر : معارف وكالتنك مسلكى مكتبلايچون كتيرديكي بلجيقالى موسيو (بوز) بركون مكتبلر مذك بالخاصه معلم مكتبلرينك پروغرامندن بحث ايله ركن اقتصادى جبهه نك چوق ضعيف بولونديغنى سويله دى . يوزده سكسانى زراعتجى اولان برمملكتك معلم مكتبلرنده « زراعت » درس لر نك بو قادار بسيط طرزده تدريسى قارشيسنده حيرت ايتدى ، معلم مكتبلرنده على الاطلاق اقتصادى معلوماتك چوق نقصان اولديغنى سويله دى . بو معلوماتى

داها اي ويره بيلمك ايچون معلم بولاميوروز ديدم . مملكت اقتصادياتيله اوغراشان دائره لر ناصيل اولويورده كندى اللرنده كي مسلكى مكتبلر ده سزك ايچون معلم يتيشديرمك تدبيرى اتخاذ ايله ميورلر ! ديهه صوردى . زراعت وكالتى پروسيا تدريسات زراعيه مديرى متخصص اولارق دعت ايتمشدى . بو ذات ده اك چوق عمومى مكتبلرك پروغراميله علاقه دار اولمش ومعلم مكتبلرنده زراعت تدريساتى ايشنى اك اهميتلى برمستله اولارق كورمشدر .

ملى اقتصادك انكشافى حقنده تدبيرلر آليركن اونك اك مهم شرطى اولان معارف ايشنده ده سريع خطوه لر آتمق مجبوريتنده اولديغمزى هيچ اونوتماق ايجاب ايدم . اي برمعارف سياستى سايه سنده در كه وطنداش سعي نك قوتى آرتيراجق بيلكى و تربيه نعم ايدم بيلير ؛ علمه قيمت ويرمك و اوندن استفاده يي بيلمك سايه سنده در كه توركيه نك طبيعى ثروتى واستحصاله مؤثر اجتماعى شرائطى تدقيق اولونا بيلير . معلم كوندرمديك كز ، محاط اولدينى طبيعى قوتلردن استفاده بيلكى سنى ويرمديك كز بر كويده استحصالى آرتيرمق ، اورايه انسانى حياتى صوقق غير ممكندر . كذاك توركيه نك طبيعى ، ژء اولوژيك وضعيتى تدقيق اولونماقجه ، مملكت جغرافياسى

شیریند برغدن

کینهارد دن مایه .

[میلاد عیسادن ۸۴۳ سنه سوکرا،
باسقالي کونی، ماین نرنده زه لیغشتاده
به دیکتن مناسترنده یازلشدر .]

عزیز زوجهم و شیمدی آله اونده همیره
ته مایه ؛ بیوک شارلمانک سابق کابی و شیمدی ماینده
زه لیغشتاده ده کشیش ته کینهارد دن .

اضطراب هفته سی کیدی، شیمدی بعث بعدالموت
کونلرنده بز ؛ ایلک بهار یر یوزنده طوکی اربندی .
مفکرة وحافظه جانلندی و ماضی دوغیور .

دون باسقالیه آقشامی مناسترک باغچه سنده کزینتی به
چققدم و یتش بش ییلاق عمرمک کچمش کونلرنی
خاطر لادم . بر وقتلر سطرنج او یونجیلری کی سوز
وفکر مصارعه سنه کیریشدیکم زمان بیوک لایعوتک
آقاده میسنده یا خود علامه لر محفلنده دوشن سوزلری
در خاطر ایتم .

استاد یزاک حکیم آقوئین - که بز اوکا فلاکوس [*]
لقبی ویرمشدک - صورتی :
« انسان نه در ؟ »

بوکا قیصرک دامادی ، کوزل به تانک زوجی
آزبیلبرت شو جوابی ویردی :
« انسان اولومک کوله سیدر ، کچیجی برسباح ،
کندی اوندی مسافر . »

کندی کنده : « اوت ، کرچک ، دیدم ،
بر مسافر . بجه بنده طور بای طویلانی ، حسابی
اوده ملی ، و یوله دوزهلیم . »

نهر بونجه یورودم و دوشوندم : عین نهر ،
ابدیا عین نهر ، فقط دائما یکی سو ؛ هیچ بر زمان
بورادن عین سو آقیور . حیات ده بویه در ، زمانک
نهری ده بویه ؛ تاریخک قهرمانلری و وقعه لری ،
ماضینک داستان ترانه لری ، ییلر ، شانلر ، و شهرتلر
هپ کچور وزوال بولیور .

سوکرا ایلک باسقالیا لیلانلرنی طویلانی
ایستادم ، سکا کوندره جکدم ، سن که بر وقتلر بنم
زوجه مدک ، آشاغیده سازان بالنی دولو کولاک
قییسنده کی باغچوانه کیتدم . صارماشقیرک ، یالکز
دوغوی و اولوی بیلن ، و موسملرک ده کیشمه سنی
طانیایان بو ابدیت فدانلرنک آلتنده کی اینجه یوله
کیمه راست کلسم ؟ بیوک کونلردن ، قیصرک دور
ماصه سندن بخله برلکده حیانه قالان صوک بقیه به
راست کلدیم : بروقتلر غوت ایکن شیمدی اورله آنده
ته یسقوطس تیودولف .

سکا بوملاقاندن حاصل ایتدیکم سوینجی تعریفه ،
لاتین شاعری Flaccus .

بو واسکی اختیار دوستک جه ره سنده حیانتک بتون
تاریخچه سنی اوقومقدن ایدندیکم دو یولری تصویره
مقتدر دکلم .

ساعت آقشام آلتی ایدی ، و ایکندی آیینی
ترنم ایدلیدی ایچون برهیز یوزولشدی .

طعناخانه ده بیوک مدور ماصه یی قوردیردم .
بویالکز ایکیمز ایچوندی ؛ فقط اون ایکی صاندالیه
ایله بر اوقدرده طاقم قوبدیردم . ته یسقوطس
مسافر اوداسندن اک بیوک قولتوغی کتیرتدم و بونی
چیچکلر و یاپراقلرله دوناتدم ؛ بو ، شیمدی آخن ده
مونسترده یاتان بیوک قیصرک قولتوغی ایدی ...
او مونسترده ، بنم ارم ، و بنم شرفدر ! اوتنه کی
صاندالیه لری ماصه یارانه تخصیص ایتدک ، بو بر
خیالی توزیع ایدی ، اوکجه آقوئین کلدی ، سوکرا
شاعر آزیبلبرت - هومروس ، ایرلاندا قلمه منس ،
باویرالی لایدراده ، و سنک طانیوبده اونر تدیقک داها
بر طاقم ارککلر .

آجیق پنجره اوکنده نه آقشام ، نه کیجه ...

طیبی یوکمه ده ، اونونر طراز دن بحث ایتدک ،
واونک زنکین حیاتی حافظه مزده بر کره ده ایا شادق .
لومبارلره قارشى ، اندلسیلره قارشى ، ماجارلره و دیگر
اسلاولره قارشى یاپدینی حر بلر ده اونی هپ تعقیب
ایتدک . فقط ساقسونیا به آجدینی اوتوز سنه محاربه لر نه
ایستهمیه ایستهمیه دورالادق ، بونک ده اصل سبی ،
بیوکک خاطره سی بزده خشیت او یاندیر یوردی ؛
چونکه نشردین ایچون آجدینی بوسنر لر ده اویالکز
فکر سلاخی قولالغیدی .

سن یالکز دوستمز آسفار بوسی وحشی اسوه جیلره
بوللایان فراتی قرالتی بر کره دوشون . او یانه
هیچ بر مسلح آدام آلامدی ، یالکز دیلنده آلهک
مقدس کلامی واردی . واقعا پاولوس کی اونی ده
حرامیلر صوبیدیلر ، فقط بر کره منزل مقصوده
وارنجه اعتدال دمیله و کلمه اللهک اعلانیله مملکتک
قرالتی و شواله لرنی قاراندی .

بالعکس ، مصاحبه من روماده ۸۰۰ نجی سالک
بیوک میلاد کوننک یاپراغنی آجنجه ، بونده ایستیه
ایستیه توقف ایتدک ؛ بو تاریخده ایدی که ، غربی
روما ایمپراطورلنی بکیدن تشکیل ایدیلش و تاج جرمانیا به
ویریلشدی ؛ بر حادثه که تاسیتوس اعلان ایتش ،
و مجاهد هرمان ، توتوبورخ اورماننده قانیله
دامغلامشدی . روما و آلمانیا ! فکری و دنیوی
بر سلطنت ! آلهک یوللری ناقابل نفوذدر ، و ناقابل
ادراک ... !

وقنا که قوی و حکیم قارولوس ماغنوس اوغستو
سک [*] اروحنه باده نوش اولدق ، ایکی مزده ، تیودولف ده
بنده ، آباغ قالدق ، و بوش قولتوغک اوکنده ،
صانکه بتون قالیله او اوراده حاضر مش کی ،
اکیلدک .

او شیمدی نره ده ؟ ابدیت اویقوسنه دالان
او دیو آسا خارقه شیمدی نره ده ؟ نه اولدی او معظم

[۰] شارلمان .

سلطنت که ، سنه لرله یالکز اونک زورلو عقلی بر آرده
طوتایلمشدی ! اونک برلشدیر دکلرنی احقادی بر بر
داغیتدی ! بیلیرسک که ، صوک وه ردون محاربه سندن
سوکرا ، بیوک شارلمانک ایمپراطورلنی منقرض اولشدی ؛
اونک یرنده شیمدی اوچ تانه سی وار : آلمانیا ،
فرانسه ، و ایتالیا . بلکه بو بویه اولق لازمدر ،
و بلکه ده بر نک انسان بو قدر بیوک بر سلطنتی
اداره و تمشیه قادر دکلدر . فقط ادراک نه کوچ
بر حقیقت که ، تاریخده هر بیوک اثر انقراضی ده برابر نه
طاشیر ، و شاهقه لری حدودلری دائما سقوط اوچور و ملریله
محاطدر .

تیودولف برادر فرانسه دن اندیشه یی موجب
خبرلر کتیرمشدی . عاقبت مغلوب ایدیلن ساقسونیا لیلر ،
زورلو سرکرده لری ویدو کیندک تحریکیله مدعش بر
انتقامه سور و کله عشلر ، دانیارقه ایله اسوه جدن بر
طاقم دکز قورصانلرنی ، و بیکینلری اغوا ایدیه رک
قارایه چیقارتمشلر . بونلر قالیونلرله (رهن) بونجه
(سن) ک قویننده کی (روئن) ه اورادن ده تا
(لووار) ایچرلرنه صوقولشلر .

بو اسقاندینا و یایلر جرماندرلر ، یعنی بزفرانقلرله
اقربا اولورلر ، فقط اونلرک غونلرله ، هر روللرله ،
رو جیالیرلرله ، و لومبارلرله داها یاقین اقربالقاری واردر که ،
بو صوک اوچ قوم اسقاندینا و یایلدر . غربی روما
ایمپراطورلنی سقوط ایتدیره ن ، و صوک قیصر
رومولوس اوغوستولوسی دوشورن اودو واقعه ،
دانیارقه نک روحی آداسندن بر روجیالی ایدی . اویله
کورونیورکه ، شیمدی صحنه به جیقمق نوبی بوشمالی
ارککلر کدر ، بلکه ده بونلرله (عهد عتیق) ده شالان
اینه جکلری خبر ویریلن غوق و ماغوق قوملری
قصد اولمشدر .

ایکی مزده ، تیودولف ده ، بنده ، آنجق
نصف لیلده قالدق ؛ فقط صباح آیینته قدر باغچه ده
کزیندک ؛ چونکه کوزیمزه اویقو کیریمه جکدی .

شیمدی ده بومکتوبی ، عزیز زوجهم ، سکا
دنیا دغدغه سندن اوزاق آسوده کونلر تمشیه
پنیر بیورم . بکا کلنجه ، بن آرتق کندی غروبی
بکله مکده م ؛ چونکه افندم و قیصرم بیوک استراحت
چکیله لیدنبری آرتق بنده حیاتک ذوق قالمادی .

برادرلره ، و بیوکک زمانندن هنوز حیانه
قالان اوبک آز برایکی اسکی دوسته بندن سلاملر اتخاف
ایله ، سنده صادق تهمام ، یارین روز محشرده
تکرار کوروشه جکک اولو زوجکک سلاملرنی قبول
ایت .

اوزمانه قدر : « بر فکر ، بر ایمان طاشییک ،
وصلح و سلامت آراییک ، او وقت محبتک و صلحک
آللهی سزکله برابر اولور . »

ناقلی : حسن جمیل

